ΔΙΥΔΓΓΕλGQ

ΨΔΙΚΗ ΧΠΚΔΝ ΔΝΔSΤΩΔΕΙΨ

Гаһавамдеі:

Гавапрфs фіs даппдандіня Кал	π
gah Iesnis 1–2	2
Yangkeins Iohannis dis danngandins .	3
Iesnis yangkeins in $\Gamma_{\beta}\lambda$ ei λ aia $4-9$	9
F қам Га λ е λ ала 1 м Галқ 1 лям $9-1$	9
Naifsteis 19–20	9
Δndeis Iaignsanλymos gah faigoans 2	1
Iesnis ϕ n λ ains gah ∂ an ϕ eins 22–2.	3
กรราสรร gah farфa ปก himin 2-	4

1 Πντε κλιητις μάναται δητηννήν μελ-Gan insant bi φος ταξηλλαγεισίδονς in nns yaihtins, ² syasye αναξηλήνην nnsis, φαιει ξκαμ ξκημιστιν σιλβασίπος gah αναβαμτός yesnn φις yankdis; ³ ταλεικαιδα gah μις gah αμμιν γειμαμμα, ξκαμ αναστοθείναι αλλαίμ τλαττήνη αξακλαιστόλιν ταμαμός φης μελόλιν, βατιστα Ψαιαπξείλη, ⁴ει τακηνή φαις, βι φοει ταλαισίφς is, yankde ασταφ.

Knnφeins ταβαηκφαίς Ighannis φις δαηπςανδίης

⁵Yas in δριταμ Πεκοδes, ψιπδανιί Inδαιas, τηδοα ναμίν Ζακακιας ης αξάκ<αμ> Δεισίνε σαμ μείνε is ης δαπητκημ Δηακονε, σαμ ναμο ίσος Διλειεαθαίφ. ⁶Yesnnnh ψαν τακαιμτάβα τη ανδγαικψοα τηδιε, ταττανδονα τη αλλαιμ αναβητενίμε οπό τακαιμτείμε ξκαποινε ηναμα. ⁷Gah νι γας μα βακνε, ηντε γας Διλειεαβαίφ εταικο, σαμ βα ξκαμαλδκα δατε εειναίσε γεςην.

⁸Υλκψ ψλη, μιφψληθεί επόςινοδα is in γικον knngis seinis in ανογαικφοά επόιs, ⁹Βι Βιπητά επόςινας κλητείνης πλητα παράνης τη δείδανο τη αλή έκαπα το βαρά αλλε μπημα γας ματείνε βείδανοδανε πτα φείλαι φγμιαμίνε.

 11 Yar ϕ ϕ an imma in sinnai arti-Ans krangins, standands at tailsyon hnnsλastaðis ψymiamins. 12 Gah ταδκοβ-NOGA ZAKARIAS TASAIOANDS, GAH ATIS DISdrans ina. 13 Uaφ φan dn imma sa atτιλης: "Ni grs ψης, Ζακακια, δηψε ei andhansida ist bida beina, gah uens beiνα, Διλειsabaid, rabaikid snnn dns, gah haitais namo is Ighannen. 14 Gah yairdid ψης kaheds gah syerniψa, gah manarai in rabankψai is faringnd. 15 Yaikψiψ ank miκιλε in andyairφga frangins, gah yein gah λειψη νι δκιτκιδ, gah ahmins yeihis raknllgaða nanhúan in yambai aiúeins seinaizos. 16Gah manarans siniye Isκαελις ταγανδειφ δη έκαηςιν, τηδα ize. ¹⁷Gah silba kanrauimid in andyairuga is in ahmin gah mahtai Daileiins, rayandgan hairtona attane do barnam gah onταλανς τη krodein τακαιμταίζε, μανγάλη krangin manarein rakahrida."

¹⁸Gah uaψ Zakarias dn ψamma artilan: "Bioe knnnm ψata? Ik raihtis im sineits gah uens meina þramaddrozei in daram seinaim." ¹⁹Gah andhaþgands sa artilns uaψ dn imma: "Ik im Γabriel, sa standands in andyairψga thdis, gah insandiψs im, rodgan dn ψns gah yailamergan ψns ψata. ²⁰Gah <sai>, sigais ψahands gah ni matands rodgan nnd ψana dat ei yairψai ψata, dnψe ei ni talanbides yairðam meinaim, ψoei nsþillganda in mela seinamma."

 21 Gah үль мамагеі веідамдамь Zакакіімь, gah siddadeikidednn, oa datidedi іма ім фігаі adh. 22 Пьтаттамды фам, мі манта ді ім коддам, gah ұкофім, фаммеі sinn газао ім adh. Gah sidba yas вамдудамды ім gah yas дімвы.

²³Gah γακφ, βίφε nsknλλης dednη dargs and bahteis is, ταλαίφ dn τακδα seinamma. ²⁴Δkακη φαν φανς datans in-

2 ληκ_λS 1

κιλφο γρεφ Διλειερβριφ, uens is, gah τηληπτνιδη sik menoφs fimf, uiφηνδει: ²⁵, Ψητει syn mis τητηγιδη franga in δητημ, φριμει insho ηξυιμαν ιδγειτ mein in μηνημα.

Knnφeins φizos rabankφais Iesnis

²⁶Ψannh ψan in mengψ saihstin insandius yas arrians Fabried fram roda IN BANKT Γαλειλαίας, sei haitada Naza- $Rai\phi$, 27 dn mara ϕ ai in fratibtim abin, ϕ izei namo Iosek, ns rakda Δayeidis, gah иамо фіzos магафаіз Макіам. ²⁸Gah radeihands inn, sa arridns dn izai แลง: "Faring, anstai andahakta, kranga mid ψης; ψιηψιδο ψη ιν μίνομ." ²⁹Ιψ si τλsaioandei ταψλαhsngda bi innatrahται is gah ψahτa sis, οελεικα yesi sq rqλεινς, φατεί sya φιπφιδα izai. 30 Gah uaφ <sa> arriλns dn izai: "Ni ors ψns, Maкіам, вігаят апк anst þram enda. ³¹Gah sai, ranimis in kildein gah rabairis snnn gah haitais namo is Iesn. 32 Sah γαικφιφ μικιλε gah snnns hanhis-TINS haitada, gah ribid imma kranga rnφ stoλ Δayeidis, attins is. 33Gah φιηθανοφ ηξακ τακθα Ιακοβις in agnkdny, gah hindinassans is ni yairdid andeis."

³⁴Uρφ φαν Μακιαμ δη φαμμα αυτιλαη: "Θαιγα sigai φατα, φανδει αβαν νι κανν?" ³⁵Gah andhakgands sa αυτιλης μαφ δη izai: "Δημα γειης αυταυτιφ αναφηκ, gah mahts hanhistins ηκακκαδγειδ φης, δηφε ει <gah> saei ταβαικαδα γειης βαμφα, sinns undis. ³⁶Gah sai, Διλείστιση, νιφος φείνα, gah so inκιλφο snnan in αλδομίν seinaμμα, gah sa μενοφς saihsta ist izai, sei haitaða staiko, ³⁷ηντε νίστ ηνωμητείτ υπόα αίνημη γαηκδε." ³⁸Uρφ φαν Μακιαμ: "Sai, φιγί krangins; γαικφαι μις δι γαηκδα φείνημμα." Gah ταλαιφ καίκα izai sa αυτίλης.

Γηγειsons Makiins ητ Διλεισηβηιφ

 $^{39}\Pi$ sstandandei фан Макіам ін фаім да-

ram, iddga in bairrahein sninmnndg, in Bankt Indins, 40 gah гадаіф in такд Zaκακιινε gah roλida Διλειεαβαιψ. 41Gah vary, sye hansida Διλειsabaiy rolein Mariins, lailaik barn in uidan izos, gah raknλληρδα ahmins yeihis Διλείςα-ชลเฟ ⁴²gah กะบุงกเชล ราเชพลเ Mเหเงลเ gah uaφ: "Ψιηφιδο ψη ιν υινομ, gah ψιηψιδο akran uidans deinis. 43 Gah oadro MIS ψητη, ei uemi ηιψεί krangins meinis ат міs? 44Sai allis, snnsei yarф stibna robeinais beinaizos in ansam meinaim, λαιλαικ ψατα barn in syifniψai in yamваі меінаі. 45Gah andara so radanbgandei, ψατει γαικψιψ nstanhts ψize κοδιδαne izai kram krangin."

Nazeins Mariins

46Gah иаф Макіам:

"Mikideid saiyada meina frangan, ⁴⁷gah syerneid ahma meins dn rnda, nasgand meinamma,

⁴⁸nnte insao dn hnaiyeinai фingos seinaizos;

sai addis, fram himma nn andargand mik adda knnga.

⁴⁹Пите гатаунда міз мікілени sa мантента, дан уенн памо із.

⁵⁰Gah armahairtei is in addins adde φαιμ οτανθαμ ina.

⁵¹ Гатауіда syinфein in ақта seinamma, діsтаніда мікідфпһтамѕ гаһпгдаі һаіқтімѕ seinis;

⁵²τηδημηςιόη μημτειτηνς ηξ sτολημ gah nshanhiða ταμναιγιόανς;

53 τκεθατανς τας φιθα φιπφε, gah τα βιτυανθανς ινεανδιθα λαπεανς.

54 Пдеівіда Ізкаеда, фіпмагп зеінамма, гампиандз акмараіктеіні,

55 syasye қодіда да аттам пизақаім, Двқанама дан ұқаіуа із пид аіу."

 56 Гавтоф фан Макіам міф ігаі sye мелофь фкінь даһ гауандіда sik di гакда seinamma.

Fabankos Ighannis of danngandins

⁵⁷Ιψ Διλειsaβaιψ nsknλληςδα μελ δη Bairan gah rabar snnn. 58 Gah hansidednn bisitands gah raniuggs izgs, nnte τημικιλιδη έκρηση ηκμηλημετείν seina Bi izai, gah midkaringdedin izai. 59Gah yard in dara ahtndin, uemnn bimaitan фата ваки, gah haihaitun ina akak namin attins is Zakarian. 60 Gah andhakgandei so aiψei is uaψ: "Ne, ak haitaiðan Iohannes." 61 Gah ueunn dn 1231, datei "ni ainshnn ist in knnga beinamma, saei haiтандап фамма мамін." 62 Гавандундедпи φαν αττιν ις φατα, οριγα γιλθεθι haitan 63 Iψ is sokgands sπίλθα ναμ ταμμελιδη υιψηνός: "Ighannes ist namo is"; gah siλdaleikidednn allai. 64 Πslnkngða ψan mnnψs is snns gah tnrrg is, gah κοδιδα ψιηψοανός τηψ. 65 Gah yaku ana αλλαιμ ατις φαιμ βισιτανδαμ ινα; gah ιν αλλαι βαικταhein Indaias меκιδα vesnn αλλα ψο γαηκθα. 66 Gah ταλατιδεθην αλλαι ψαι hansgandans in hairtin sei-Namma uiфandans: ,Oa sknλi фата ваки yairdan? Gah dan handns krangins yas міф імма.

Nazeins Zakariins

 67 Gah Zakarias, atta is, rafn λ noda ahmins yeihis gah nranfetida gah ua ϕ :

68,, Ψιηφείτε έκπης, τηψ Ιεκπελίε, πντε τηγείεοδη ςηλ τηγηπκητη πεληπεείν μανητείν εείνηι,

69 gah πρημιείδα hankn naseinais nnsis in τακδα Δαγείδις, φιπματάπς seinis,

⁷⁰syasye kodida

ψηική μπηψ γειημίζε ψίζε έκλη ηματοθείνηι μιγις πκηπέετε seinhize,

⁷¹τιβαν να sein ns βισανδαν πνεακαιν σα handan αλλαιze φιze hatandane nnsis,

⁷² Tลกดูลท ลหพลกลเหาเบล ชิเ สารลพ กทรลหลเพ gah ramnan triffyos yeihaizos seinaizos.

⁷³ μιψις, ψανει εγοκ γιψκα Δυκαλημη, απταν πνεακανα,

ei rebi nnsis ⁷⁴nnarein, ns handan kigande nnsakaize radansidaim, kadkinon imma in spincai cah

 75 skaŭkinon imma in sungai gah taraihtein in andyair ϕ ga is

ρλληνς δριγινς πνερκανς. ⁷⁶Gah ψη, Βακνιλο, πκαημέτης hanhistins haitaza;

рапрагагтіз апк рапра андуаірфда рапдіня, манудан уітанз імма,

⁷⁷δη τίβαν κηνψί να seinais μανατείν is ιν αβλετα βκαγαηκητε ize,

⁷⁸фдікһ імреімдидеім дкмдһдіктеім гидіз пиздкіз,

ім фаммеі тауеізоф пизақа пққпиз ns hanhiфаі,

⁷⁹ rabaikhtgan фаім in kiuiza gah skadan danфns sitandam,

dn τηκηιήτορη kotnns nnsakans in γιτ τηγαικφοις."

⁸⁰Ιψ φατα βακη γωhs gah syinψηωδα ahmin gah yas ana anφιδωμ πηδ δατ πεταικηείναιs seinaizos δη Ιsraeλα.

Гавапкфs Iesnis

2 Үдкф фан ін даганз даінанз, предин 2 гагрертз редм каізара депятап, гамеддан аддана міддпитард. ²Sqh фан гідзтрамедеінз редмізта удрф ат уізандін кіндіна Syriais рагінондін Sanrım Куреінаідп. ³Gah ідддедпи аддаі, еі медідаі уезеіна, оардігпһ ін seinai вапре.

⁴Πκκανν φαν gah Iqsek ns Γαλειλαια, ns βαηκτ Ναζακαιφ, in Indαιαν in βαηκτ Δαγειδις, sei hαιταδα Βεφλα<1>hαιν, δηφε εί γας ns τακδα βαδκείναις Δαγείδις, δημανελαν μιφ Μακιίν, sei in βκατιβτίμ γας ίμμα μείνς, γιςανδείν ινκιλφον. ⁶Υακφ φαν, μιφφανεί φο γεςην ςαινακ, ης ηλληροθεδην δατος δη βαίκαν ίζαι. ⁷Gah ταβακ sηνη είνηνα μανα βκημαρική καλατιδα ίναι να γας ίμμα καμάς της ηλητιδα ίναι να γας ίμμα καμάς το δα φανία.

⁸Gah hairdggs yesnn in damma sa-MIN λανδα, ψαικηγακανδανς gah γιτανdans yahtyom nahts ntako haikdai sei-Nai. 9Iψ artiàns krangins anauam ins gah γηλψης krangins biskain ins, gah ohte-อีกท สุรารส мікідамма. ¹⁰Gah แลบุ อีก เพ sa arriàns: "Ni greiф, nnte sai, sπiλλο izvis kaheið mikiλa, sei yairфiф allai manarein, 11 hatei rabankans ist izvis himma dara nasgands, saei ist Xristns, kranga, in bankt Da**yeiðis**. ¹²Gah ψata izvis taikns: Βιτιτιδ Barn Biynndan gah radarid in nzetin." ¹³Gah анакѕ үакф міф фамма агтідап manarei hargis himinaknndis hazgandane τηψ gah uiψanðane: 14, Ynλψns in hanhistgam rnda gah ana aikhai raγλικφι in mannam rodis yiλgins."

15Gah yard, bide radidin kair-RA IM IN HIMIN DAI AFTINGUS, GAH DAI mans, bai hairdgos, uebnn dn sis misso: ,Ψairhtattaima gn nnd Beψλahaim gah saιοαιμα γαηκό φατα γαηκφανο, φαтет kranga гаканніда nnsis. 16Gah uemnn sninmgandans gah biretnn Marian gah Igsek gah ψατα βακη λιτανδο in nze-TIN. 17 Tasaioandans ปลก rakannidednn BI WATA YANRO, WATEI RODIW YAS ON IM BI ψατα Barn. 18 Gah αλλαι ψαι ταhansgandans siλdaλεικιδεδην βι ψο κοδιδονα ұқам фаім һаікддам до ім. 19 Іф Макіа αλλα ταξακταιδα ψο γρηκοα, ψατκοανδει in hairtin seinamma. 20 Gah rayandidednn sik dai hairdgos mikilgandans gah hazgandans τηψ in allaize ψizeei rahansidedny gah raseony, syasye rodid yas dn im.

²¹Gah biye nsknangdednn dargs ahtan dn bimaitan ina gah haitan, yas namo is Iesns, yata uiyano kkam arridan kankyizei rannmans yesi in yamba.

Iesnis atsateins in aλh. Symaion gah λnna

²²Gah biψe nsknangdeðnn ðargs hkaineinais ize bi yitgða Mosezis, bkahteðnn ina in Iaiknsahem, atsatgan kanka kkangin, ²³syasye tameðið ist in yitgða

krangins: 'Φatei oaznh τημακηνόαιze nsληκανός uiψη yeihs krangins haita
δρ', ²⁴gah ei rebeina kram imma hnnsλ, syasye uiψαν ist in yitgða krangins, 'ragnk hraiyaðnbong aiψψαν tyos gntrons

ahake'.

²⁵Ψηκη γης μηνη τη Ιρικης λεμ, φιzei ηρμο Symaion, gah sa μανης γας τακαιhts gah τηθαβαπκητς, beidands λαφοναις Iskaeλis, gah αμμα γειhs γας ανα ιμμα. ²⁶Gah γας ιμμα ταταιhαν βκαμ αμμιν φαμμα γειhιν, νι ςριοαν θαηφη, βαηκφίζε seoi Χκιστη βκαηςινς. ²⁷Gah υρμ ιν αμμιν ιν φιζαι αλλ. Gah μιφφανει ιννατταη ην βιζαι βλλ. Gah μιφφανει ιννατταη ην βικα βακινο Βι ινα, ²⁸gah is ανθυμμ ινα ανα ακμινς σεινανς gah ψιηφιθα τηθα gah υρφ:

²⁹"Nn þraðeitais skaðk феіnana, þranginonð þranga,

ві удпрод фендамад, ін гдулірфод;

³⁰фанде seonn anrona meina nasein феіна,

31 poet manyides in andyaikpga amaizo manareino,

³²λιπημφ δη μπόηπλεινμι φιπόρω ςμη γηλφη μπημτείν φείνηι Ιεκμελη."

³³Gah yas Iqsef gah aiψei is siλdaλeikgandqna ana ψaim ψqei kqdida yesnn bi ina. ³⁴Gah ψinψida ina Symaiqn gah uaψ dn Makiin, aiψein is: "Sai, sa λιτιψ dn dknsa gah nsstassai manataize in Iskaeλa gah dn taiknai andsakanai. ³⁵Gah ψan ψeina siλbons saiyaλa ψaikhtattiψ haikns, ei andhnλgaindan ns manataim haiktam mitqueis."

³⁶Gah yas Δnna, πranfeteis, danhtar Fannedis, ns knnga Δseris; soh framaddra dare manaraize. Aibandei miψ abin gera sibnn fram maraψein seinai, ³⁷soh ψan yidnyo gere ahtantehnnd gah fidyor, soh ni afiddga fairra aλh, fastnbngam gah bidom bλοτανδε<1> frangan nahtam gah daram. ³⁸Soh ψizai oeiλai atstandandei andhaihait frangan gah ro-

dıda bı ına ın allaım baım nsbeidandam

λαψον Ιαικης απλυμος.

³⁹Gah biye nstanhnn allata bi yitgda Francins, rayandidedni sik in Fadeidaian, in Banke seina Nazakaid. 40 Id data BARN yohs gah syinungda, ahmins knλλnands gah handnreins, gah ansts rndis yas ana imma.

Iesns τγαλιβγίντκης in αλh

41Gah yratodednn dai birnsgos is gera оаммен и Танкпзахем ат дихф пакка. ⁴²Gah biψe γακψ τγαλιβγιντκης, ηςτατrandam dan im in Iairnsandyma bi binhtga อกโปลเร. 43 Gah กราเกาลุพอลุฬ ปุลุพร darans, middane rayandidednin sik akτρα, γαστοψ Iesns, sa marns, in Iairnsaλem, gah ni yissednn Iosek gah aibei is. 44 Untgandona in tasinugam ina yisan, uemnn daris yir gah sokidednn ina in тลทเปอลท gah in knnปam. ⁴⁵Gah ni biritandona ina, rayandidedni sik in Iai-

Rnsalem, sokgandona ina.

46 Gah yard afar darans brins, bireτην ινα ιν αλh, sitandan in midgaim λαιsargam gah hansgandan im gah kraih-ทลทอลท ins. 47 Nsreisngdednn ปุลท ลูปปุลเ bai hansgandans is ana krodein gah andayanrdgam is. 48Gah rasaioandans ina siλdaλeikidednn, gah uaψ dn imma so aiψei is: "Maran, oa ratayides nns sya? Sai, sa atta beins gah ik yinnandona soкідедим фик." ⁴⁹ Gah цаф ди ім: "Од, ψατει sokidednψ μικ? Nin vissednψ, ψαтеі ін фаім аттіну меініз уклуда уізан?" ⁵⁰Gah iga ni krounn uamma yankda, uaтеі қодіда дп ім. ⁵¹ Gah іддеа міф ім даh uam in Nazaraid gah yas nkhansgands ım; gah aibei is rafastaida bo yankda αλλα in hairtin seinamma. 52Gah Iesns baih krodein gah yahstan gah anstai at rnda gah mannam.

Ighannes sa danngands

2 In gera dan kimktataihnndin din-Joinassans Teibairians kaisaris, karingndin Πηντιαη Πειλαταη Ιηθαία, gah kidneratinga dis Fadeidaias Nerodeis,

Fiλiππanznh ψan, brours is, kidnr-RATINGA DIS ITNRAIAS GAN TRAKANNEITIdans landis, gah Aysanians Abeilenes ķiðnққагінда, ²ат апhміsтам гпддам Annin gah Kagakin, yard yangd endis at Ighannen, Zaxariins snnan, in anφiðai. ³Gah uam and aλλans rangans Ianrdanans mergands dannein idreitgs dn kraketa krayankhte, ⁴syasye rameλid ist in bokom yankde Esaeiins, пкапреtans, uiψandins: "Stibna yoπgandins in andidai: Manyeid vir krangins, raihτος γληκειφ stairos is; 5 all dalei nsknaagada gah aaa kairennge gah haaine ταλναιγοαδα, οπλ γαικψιψ ψατα γκαιυο dn Raihtamma gah nsdrnsteis dn yiram sλaihtaim. ⁶Gah rasaioiψ αλλ λείκε ναsein rndis."

 7 Ua ϕ ϕ an δ n ϕ aim attattandeim maидгеім даппдан ұқам sis: "Кпиі идdre, oas rataiknida izvis ψλinhan kanka фамма амауацфим hatiza? 8Уапккдацф ND AKRAN VAIRDATA IDREITOS GAH NI DDτινημό υιφαν in izyis: Δτταν αιτην Abraham; uida ank izvis datei mat thd ns stainam daim nrraisgan barna Ab-Rahama. ⁹Δψφαν gn sq auizi at yanrtim βατμε λιτιψ: <u>Δ</u>λλ νη βατμε ηνβαικανδαne akran rod nsmaitada gah in kon ra-

λατςαδα."

10 Gah krehnn เกล manareins แเปลกdans: "An oa tangama?" 11 Andhakgands ψαν uaψ <ðn im>: "Sa habanðs tygs πaidos ribai hamma nnhabandin, gah saei habai matins, samaleiko tangai." 12Ue-MNN DAN <GAh> MOTARGOS DANTIGAN GAH ueψην δη ιμμά: "Χαικακι, οα ταποαιμά?" ¹³ Warnh uaф дл ім: "Ni yaiht nhar фаτει τηκηιδ signi izyis ληπεσηιψ." ¹⁴Frehnn ปลท เทล gah ปลเ MILITONDANS นเปลทปลทร: "Gah yeis oa tangaima?" Gah uaф dn im: "Νι μαννανήνη μόλοφ, νι μαννανήνη anamahtgaid gah yaddaid annom izyaкаім.

 15 Дт үендандеін фан а 15 Дт үендандеін gah barkgandam allaim in hairtam seinaim bi Ighannein, nin ankto sa vesi Xristns, 16 and hot fan Ighannes allaim